

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Sermones uenerabilis magistri Nicolai de blony
decretoru[m] doctoris. capellani episcopi Bosnomensis.
ualde deseruientes populo. sed et clero utcu[m]q[ue]
docto eos digne legenti. predicanti. aut ...**

Nicolaus <de Plove>

Argentine, 22. XI. 1494 - 1495

D[omi]ni[c]a infra octauas nati[ui]tat[is] [christ]i. II Sermo. XIII

urn:nbn:de:hbz:466:1-31214

vel obmittendo vel negligendo seruare p
cepta vel consilia sua. sicut fecerunt iudei.
De quibz **Actu. vii.** dicit **Stephanus.** Du-
ra ceruice vos semp resististis spiritu san-
cto. Alia est voluntas beneplaciti. ab eter-
no intera a deo. Et huic nullus potest re-
sistere. **Unde Job. vi.** Si subuerterit om-
nia quis resistet ei. quasi di. nullus. Et **He-
ster. xiiij.** Non est qui possit resistere volun-
tati tue. dominus omniu tu es. Et tali volu-
tati no potest quis contradicere. Et ideo no
tanter dicit in littera. Positus est in signu
cui contradicet. id est. bene stat q voluntati
signi contradicet. Et hoc de facto fm non
de iure. sed no voluntati beneplaciti. Ter-
cium dubiu. **Utrum mulieri liceat i eccle-
sia publice pdicare.** ex quo **Anna h de xpo**
i templo multa pdicauit. **Respondeo q no.**
Unde i. Cor. xiiij. Mulieres in ecclesia
taceant. **Quare de Anna** dicit dicenduz
q privilegia paucoz legem comunē non fa-
ciunt. **Hoc em** fuit privilegiu speciale. ppter
eius sanctitate et merita vite. **Unde i. Thi-
mo. ij.** dicit. Docere mulieres in ecclesia no
permittit. Et ratio fm **Horram** ibide **Quia**
si loquitur magis incitat ad luxuria. sicut
dicit glosa **Eccl. ij.** **Colloquium ei** sicut
ignis exardescet. **Unde Chrysostomus.** **Edo-**
cuit quadoqz mulier virum. et omnia sub-
uerfa sunt. Alia etiā ratio potest reddi fm
eundē **Chrysostomū.** quia hoc genus mu-
lierum nimis loquax est. **Tertia rō.** quia i
ea minus viget ratio. **Unde Lira** sup lo-
cum apostoli pdictum dicit. **Quia docere**
est opus sapientis. **Sapientia vero** no vi-
get in mulieribz. de comuni cursu. **Quar-**
ta ratio. **Quia fm Liram** sup. **i. Cor. xiiij.**
Mulier naturaliter est subdita viro. **Ideo**
non debet picipere sed audire. **Quinta ra-**
tio. quia si iste modus esset in ecclesia. tūc
videretur esse similis ordo in ecclesia qui
apud gentiles vbi in templis veneris et
dyane mulieres pdicabant. **Et sic fm Li-**
ram videret ecclesia sumpsisse ordinē suū
a gentilibz no a iudeis. cui tamē salus a iu-
deis est. **Joh. iij.** **Sexta ratio.** quia mu-
lieribz prohibet quod est minus. scilz que-
rere publice in ecclesia. igitur quod est ma-
ius. **De primo** habet. **i. Cor. xiiij.** **Si autē**
voluerint discere. domi viros interrogēt.
Septima ratio. quia fm **Liram** prohibe-
tur eis aduocatio fm leges. igitur predica-

tio a fortiori. **Concludendo** igitur dico q
apostolus prohibet quatuor mulieribz. **Primo**
publice viros docere. **vt. i. Thimo. ij.**
Secundo in ecclesia loqui vel prophetare
i. Cor. xiiij. **Mulieres in ecclesia taceant**
Et si dicit. **Et tamen** aliquę mulieres fue-
rūt prophetasse. **vt Delbora.** **Judicum. v.**
Et in nono testamēto quatuor filie **Isi-**
lippi. **Act. xxiij.** **Item** **Magdalena** legitur
in paribus **Barthilie** predicasse. **Respon-**
deo q privilegia paucoz legem comunē
no faciunt. **Tertio** prohibent mul. creari
ris pesse. **Aphe. vi.** **Mulieres** viros suis
subdite sint. **Quarto** mulieres debent ve-
lato capite orare. **i. Cor. xi.** **Omnes** muli-
er orans aut prophetas no velato capite
deturpat caput suum.

Omnia infra octauas natiuitatis xpi. **II**
Sermo XIII
Quare pater et ma-
ter eius mirantes super his q di-
cebantur de illo. **Luce. ij.** **capitulo**
Celestium secretorū scrutator mirabilis
ille magnus pater **Augustinus** ostendēs
opera dei non esse mirabilia. **libro. xxiij.** de
ciuitate dei. sic ait. **Sicut** non fuit impossi-
bile deo quas voluit creaturas instituire
Sic nec est impossibile quando volue-
rit quas instituit naturas mutare. **Hec il-**
le. **Vult dicere Augustinus.** **Q** considerata
dei omnipotentia in se nulluz opus ab eo
factum est mirabile. **Verū** tamen opa dei
et alia parte sunt hominibz multum mira-
bilis. **nam** licet in rebus mirabilibz tota
ratio facienti est potentia facientis. **vt di-**
cit Augustinus in libro. **lxxxiiij.** **questionū**
et in epistola ad **Volusianū.** **Tamen** ratio
humana mirabiles res reputat quarū ra-
tionē et causas inuestigare non valet et cō-
prehendere non potest. **Parime** vero de
talibus ammirat que preter cursum natu-
re contingūt. **vel** quia rara sunt. **vel** quia
nimis pulchra. **vel** quia nimis magna. **vt**
quia nimis parua. **vt dicit Dugo** in libro
de operibus trium dierū. **Quia** igit om-
nia que contigerūt circa natiuitatem xpi
si fuerunt preter cursum nature. **vt** est ge-
neratio et virgine ipsa manente illibata.
Fuerunt etiā rara. quia a seculis inaudita.
Fuerūt nimis pulchra. quia speciosius

esperetur. sublimitas sine modo. Hoc enim nulli nature conceditur. Nam sancti angelique et si possunt rogare. non tamen impetrare. Unde Hieronimus in sermone de assumptione. Scimus beatam virginem tantum esse penes deum meriti. ut nihil horum que vellet efficere aliquatenus posset esse tui carere. De quinto scilicet de facilitate impetrandi dicitur. iij. Regum. ij. ubi Salomon matri dixit. Perte a me mater mihi quid vis. Non enim fas est ut auertam faciem. Unde Bernardus dicit. Advocata vis habere apud christum. ad Mariam recurrit. et audire utique matrem filius. De sexto scilicet de necessitate diligendi. Si enim est mater. diligit. ij. Regum. i. Sicut mater unicum amat filium. ita te diligebam. Et in hoc virgo ista excedit omnem creaturam. Nam licet seraphim maxime deum diligunt tamen a Maria superantur. Nam ut dicit Bernardus super cantica. Amor christi non solum animam Marie conficit. sed etiam pertransiit ut nullam in pectore virginali particulam vacuam relinqueret. sed tota anima. toto corde. tota virtute diligeret. Decille. De septimo scilicet de intimitate compatiendi patet. Nam compatiatur frater fratri. nutrit puerum. sed matrem mater filio. Unde. iij. Regum. iij. Commota erant viscera matris super filio quem rex decreverat occidere et dividere. Unde sequitur. Date huic infantes. Nec est enim mater eius. Sic ista virgo compatiendo christo excellentius matrem se probavit. Unde h dicitur per Symeonem ad eam. Tuam ipsius animam pertransibit gladius. Ubi Bernardus dicit. Alii sancti et si passi sunt pro christo in carne. tamen in anima pati non potuerunt quia immortales. Maria in ea parte passa est que impassibilis habetur. Ideo alijs sanctis martyribus plus passa est. quia amplius dilexit. Ideo plus omnibus doluit. Nos igitur si volumus propinquitatem christi acquirere. studeamus matrem istam imitari in suis affectibus et operibus. ut sic primo concipiamus christum per mundam cogitationem. Secundo pariamus eum per bonam operationem. Tertio seruemus eum per sollicitam custodiam. Quarto iubeamus et percipiamus nostre voluntati ut ob-

sequatur preceptis et obediat voluntati diuine. Quinto diligamus eum ex toto corde. Sexto impetremus commissorum veniam. Septimo compatiamur passioni sue per iugem memoriam. Sic poterimus dicere mater eius spiritualis. Nec pure te parne estinationis et commendationis. quod mater eius spiritualis dici possit. Nam cum christus commendaretur a muliere quadam inter turbas ut ei diceretur. Beatus venter qui te portauit. volens christus potius gloriari de spirituali cognatione et propinquitate fidelium quam corporali matris sue respondit. Quin ymo. Beati qui audiunt verbum dei et custodiunt illud. Luce. xj. Et iterum dicentibus sibi quibusdam. Ecce mater tua et fratres tui foris stant volentes tibi loqui. Respondit christus. Que est mater mea. et qui sunt fratres mei. Et sequitur. Extendens manus in discipulos suos dicit. Ecce mater mea et fratres mei. Quicunque ergo fecerit voluntates patris mei qui in celis est. ipse est meus frater soror et mater. Mathei. xij. Vides et audis quia caro non facit proximum deo sed spiritus. Unde Johannis primo dicitur. Dedit eis potestatem filios dei fieri. qui non ex voluntate carnis sed ex deo nati sunt. Qui ergo fecerit voluntatem christi iste propinquus est christi. Sed que est voluntas eius. ostendit apostolus dicens. i. Thessal. iij. Nec est voluntas dei sanctificatio vestra. Sanctificatio autem illa consistit in eo quintupliciter. Primo ut abstineamus a commissis malis et de eis peniteamus. ij. Petri. iij. Non tardat dominus promissionem suam sicut quidam existimant. sed patienter agit propter vos. nolens aliquos perire. sed omnes ad penitentiam reuerti. Secundo in eo ut presentes tribulationes sustineamus. i. Petri. iij. Qui patiuntur finem voluntates dei. creatori fideli commendent animas suas in beneficis. Tertio in omnibus deo gratias agamus. i. Thessal. vltio. In omnibus gratias agentes. Nec est voluntas dei. ut bonum exemplum alijs ostendamus. i. Petri. ij. Sic est voluntas dei ut beneficientes obmutescere faciat impudentiam hominum ignorantiam. Quarto. ut proximis misereamur. Dec. xj. et Pauli.

¶ Unica infra octa. natiuitatis

fr. Misericordiam volo et non sacrificiū.
Ecce dei uoluntas ut simus misericordes
Quinto. ut salutem eterne beatitudinis
consequamur. i. **Thimo. ij.** Deus uult om-
nes homines saluos fieri. et in agnitionē
ueritatis venire. Et his patet q̄ facile q̄s
istis modis poterit acquirere christi pro-
pinq̄uitatem.

¶ **B**

Dixi secundo q̄ in v̄bis p̄-
bitur parentum Christi meditatio. cum
subditur. Erant mirātes. Quāuis autē
omnia mirabilia opera dei sunt. **Iuxta il-**
lud. Mirabilia testimonia tua domine.
idō scrutata est ea anima mea. **Tamē** tria
sunt opa dei p̄cipua omni modo miranda.
sc̄z xpi incarnatio. de qua mirabānt paren-
tes eius. ut h̄ d̄r. **Secūdo** p̄cōris conuer-
sio. de qua hodie mirānt hoies. **Tertio** bea-
torū glorificatiōez. quā mirabūnt in futuro
nō solū parentes xpi. non solū hoies mo-
dēni et iusti. s̄ etiā angeli beati. **De primo**
patet quō merito parētes xpi mirabātur
et incarnatiōē. Et hoc p̄cipue. p̄ter tria.
Primo p̄ eo q̄ tantus fuit hūiliatus cur-
pōtētiē nullus resistere potest. cuius sapiē-
tiē nullus respondere potest. cuius glorie
nullus se cōparare potest. **Un̄ b̄tis** Tho-
mas p̄ra gēntes li. iij. dicit. q̄ inter opa di-
uina m̄steriū incarnatiōis marie excedit.
nihil em̄ mirabili⁹ cogitari potest q̄ de-
sit h̄o. **Secūdo** merito mirabānt p̄ eo q̄
p̄ incarnatiōē xpi illa antiq̄ssima discor-
dia q̄ inter deū et hominē p̄ q̄ns milia an-
noz tamplius durabat reconciliationem
sumebat et pacē. **Sicut** ap̄lus ait **Ephe. ij.**
Tertio merito mirabānt q̄ tam abiectus
sc̄z h̄o in deū exaltabānt. et quē angeli ymo-
bura despiciēbant et dedignabātur a deo
honorabatur. non solū autem mirabātur
opus incarnatiōis sed etiam affectū dei
patris qui tanta charitate motus est ut fi-
liū suū vnigenitū daret. **Joh. ij.** **Un̄ d̄**
cit ap̄stolus. **Propter** nimiam charitatem
quā deus habuit ad nos filium suū misit
Insuper mirabātur et incarnatiōis mo-
dum. **Modus** em̄ fuit valde sapientissi-
mus et ordinatissimus. **Ut** sicut dyabolo
suggerente **Eua** consentiente et peccatū
producente mors intrauit in orbē terraz.

Sic angelo nūciante. sp̄i sancto obūbra-
te. uirgine consentiente et filiū producente.
vita daretur mundo. **Post** hec omnia mira-
bantur incarnationis effectū quo ad ho-
minē redemptū. qui ita redemptus est ut
in nullo deficiat. **Ps.** **Opio**sa apud eum
redemptio. **Nam** redemptus est a culpa
originali et actuali. in gratiā restituit⁹ ori-
ginalez. virtutibus decoratus per sancti-
moniam spirituale. **Terte** mirabilia. **Mira-**
bantur p̄terea de incarnatiōe christi. nō
solū parentes sed etiam angeli homines et
demonēs. **De** angelis primo patet. **Nam**
cum se ante incarnationē adorari permit-
terent post incarnationem nunq̄ adorari
uoluerunt. **Apocalip. xij.** **Dixit** angel⁹
Iohanni cum se adorare uellet. **Uide** ne fe-
ris. conferuus em̄ tuus sum et fratruū tuo-
rum. **De** secundo patet quomodo uideli-
cet hoies mirabantur. **Nam** multi ita mi-
rantur christi incarnationē et natiuitates
q̄ vsq̄ modo non possunt credere. ut **Iu-**
dei heretici et pagani. pro impossibili ha-
bentes huiusmodi incarnationē. **Sz** cer-
te audiant tales illud quod dicitur **Luce**
imo. Non erit impossibile apud deū omne
uēbum. **De** tertio quomodo demōes mi-
rabantur. patet quia nunq̄ poterant com-
prehēdere q̄ tanta maiestas tm̄ posset hu-
miliari q̄ de⁹ summus possit fieri homo
infimus. **Uidebant** em̄ eum esurire. sitire.
algere. calere. lassari. tristari. et pauere.
propter hec nō credebant eū deū. **Cū** ue-
ro uidissent eum in nullo peccare. demō-
nes fugare. cecos illuminare. mortuos su-
scitare. leprosos mūdare. timuerūt eē deū.
Et sic. p̄ v̄traq̄ p̄re dubitantes mirabant
esse eū talē quāle nunq̄ uiderunt. **Sed** di-
ceres tm̄ **Luc. iij.** dicitur. **Sciebat** eū esse
xpm̄. **Respondeo** q̄ nō sciebāt certitudina-
liter s̄z uehemēter p̄sumebāt. **Un̄** ut dicitur
est. **Et** parētes et angeli et hoies et demōes
mirabant et incarnatiōez. **Iuxta** illō **Ecc̄.**
Mirabilia opa illi⁹ et glōsa et abscōsa. **Mi-**
rabilia hominibus. glōiosa angelis. ab-
scōsa demonibus. **Secundum** opus
dei de quo hodie mirantur homines est
peccatoris conuersio. **De** qua dicit **Bern-**
hardus ad cartusienſes. **Uia** mirabilis est.
homines multuz mirant. quia deus fecit
uisibilia ex nichilo q̄ creauit mundum et

ordinem creaturarum. Sed multo mirabilius est cum deus vnum peccatorem conuerterit iustificat et iustificat. Dicit Augustinus dicit. Maius est peccatorem conuertere quam creare celum et terram. Sed dicitur hoc videtur falsum et impossibile. Ad quod respondeo quod hoc verum est. Et hoc propter tres rationes. Primo ideo. quia peccator demeruit suam iustificationem per quam se fecit inhabilem ad eam per culpam. Quod non fecit celum et terra que seruant suum ordinem et officium. Deus enim non odit peccatorem quod vix eum tollerit in terris. et nisi eum refrenaret misericordia. faceret in quolibet quod fecit in Darban et Abiron. quos viuos terra deglutiuit et in Sodoma et Homorra. quos ignis celi erussit et consumpsit. Secundo quia ad peccatoris iustificationem deus indiget adiutorio. quo ad quid scilicet hominis voluntate. quia qui creauit te sine te non saluabit te sine te. Et hoc patet quod maius est miraculum conuersio peccatoris quam creatio celi. Pars quod non est dictum in creatioe celorum. Beati celi. quia creati sunt. Sed dicitur in conuersione peccatoris. Beati quorum remissae sunt iniquitates. Tertio. quia omnes angeli gaudent in peccatoris conuersione. Luce. iij. Gaudium est angelis dei super vno peccatore penitentiam agente. Et tunc gaudent ac si mundum in mille solibus facerent clariorum. Hinc dicitur Math. iij. quod cum accessissent quidam ad bethaniam habentes secum mutos. cecos. claudos. et debiles. curauit omnes ita vt mirarentur. Facit hoc et hodie in animabus quod fecit in corporibus tunc et tamen nemo miratur. Curat enim peccatorem cecum in cognitione. mutum in oratione. claudum in affectione. debile in dei operatione. Et istud est maius mirabile primo Tertium opus dei de quo mirabantur angeli in futuro licet et hodie mirentur est beatorum glorificatio. Cum enim videbunt angeli homines remunerari in corpore et anima. valde mirabuntur. eo quod deus hoc secretum a seculo sibi reseruat. Iuxta illud Isaie. Secretum meum michi. Cum ergo hoc primum viderint quod nunquam viderunt valde mirabuntur. Et hoc ex pluribus causis. Primo. quia ad glorificatio-

Angeli mirantur propter maius de
secretis glorificationis

nem electorum generalem omnes angeli vocabuntur. Qui tamen ad nullum opus dei huc vsque conuocati sunt. Sic enim scribitur Math. xxv. Cum venerit filius hominis et omnes angeli cum eo. Dicit enim Alexander de balis quod cum deus descendit in terram. non omnes angeli descenderunt cum eo. nec cum e conuerso ascenderit omnes cum eo ascenderunt. quod tamen fiet in resurrectione generali. De qua dicitur. Aduocauit celum deorsum et terram discernere populum suum. Secundo. quia ad hominis glorificationem totus mundus ornabitur. Ad hunc diem festum nunquam fuit opus tam magnum et laudabile pro quo se totus mundus vestiret. patet quia nec in natiuitate. nec in resurrectione. nec in ascensione christi. sic tunc primo cum homo glorificabitur. Iuxta illud Isaie. Acce ego creo celum novum et terram novam. Tertio. quia vita electorum coram omnibus laudabitur Math. xxv. Esuriui et dedistis michi manducare. et sic de alijs. Et certe hoc mirabile est. non minus ceteris. Valde enim est mirabile vt creator creaturam laudet et commendat. cum dominus secularis vix seruum suum aliquando commendat. Ipse tamen dicit non solum vniuersaliter omnibus sed etiam singulariter. Euge serue bone et fidelis. quia in pauca fuisti fidelis. supra multa te constituam. intra in gaudium domini tui.

Dixi tertio quod in verbis premittis subditur predice admirationis ratio. cum dicitur. Super his que dicebantur de illo. Que autem dicebantur de christo. Refert Lucas quod tria erant. scilicet ab angelis. a pastoribus et a Symeone. Angeli cantabant gloriam in excelsis deo. Pastores annuntiabant que viderant de puero. Symeon benedixit parentibus pueri. et prophetauit de puero omnes tamen glorificabant puerum. Angeli attribuebant gloriam deo pro incarnatione christi. Pastores reuerfi sunt glorificantes et laudantes dominum in omnibus que audierunt et viderunt. Symeon etiam benedixit eum dicens. Nunc dimittis seruum tuum. domine secundum verbum tuum in pace. Luce. ij. habentur omnia

